

Bolesti na tutunot (makedonski)

Vrsta: Seminarski Ċ Broj strana: 24 Ċ Nivo: Zemjodelski fakultet, Skopje

Plamenica na tutunot

(Peronospora tabacina Adam)

Plamenicata na tutunot pretstavuva edna od najĉestite i najopasnite gabni bolesti na tutunskata kultura kaj nas i vo svetot. Kako Ńto e poznato, parazitot na ova a bolest vo Evropa e otkrien 1958 godina na tutunskite rastenija Ńto trebalo da sluŃat za ispituvawe na rastitelni virusi vo oranŃeriite na nauĉnite ustanovi vo Rothamsted, Anglija i vo Wageningen, Holandija. Poradi nevnimanie vo raboteweto, ovoj parazit bil prenesen na rasadenite tutunski rastenija na nivoa vo Holandija, ottamu se rasprostranil vo mnogu zemji vo Evropa , Afrika i Azija.

Avstralija se smeta za tatkovina na parazitnata gaba P.tabacina. Vo severniot del na ovoj kontinent, uŃte vo 1891 godina bila zabeleŃana na kulturnite i divite vidovi tutuni. Za kuso vreme bolesta se proŃrila i zafatila moŃne Ńirok areal, nanesuvajĉi mu ogromni Ńteti na tutunoprodukcijato, osobeno vo 1934 godina.

Rastenija domaĉini - Od golem broj opiti vo Evropa, Avstralija i SAD, e potvrdeno deka gabata P.tabacina e tesno specijaliziran parazit. Najĉesto rastenijata domaĉini se od rodot Nicotiana, a moŃe da parazitira i nekoj vidovi od familijata Solanaceae.

Simptomi – Parazitot P.tabacina najĉesto gi zarazuva listovite na tutunskoto rastenie, na koi priĉinuva najkarakteristiĉni simptomi. Ovoj parazit moŃe da se pojavi i na korenot, stobloto, cvetot i semenskite ĉauri. Negovoto prisustvo moŃe da bide zabeleŃano vo site fazi od niknuvaweto na semeto, so zavrŃuvaweto na berbata na listovite. Ako zarazata nastapi vednaŃ po niknuvaweto na rasadot vo leite, rastenijata dobivaat Ńoltenikava boja, zaostanuvaat vo rastot i vo povlaŃni uslovi potpolno uginuvaat. Kaj podocnite zarazi vo leite, prvite znaci se manifestiraat so pojava na Ńoltenikavi damki na listovite. Tie poslabo ili posilno se zavitkuvaat nadolu i na nivnata opaĉina se pojavuva karakteristiĉna bela muvliva pokrivka, sostavena od micelijata i organite za razmnoŃuvawe na parazitot. Ova a, vo poĉetokot e poretka, a podocna se zgusnuva. Vo povlaŃni uslovi, procesot na obrazuvaweto na pokrivkata e zabrzan, taa e sinkavo oboena, i poradi toa bolesta vo Amerika i Avstralija dobila ime “Blue mold”, Ńto znaĉi sina muvla. So stareeweto na vlaknata stanuva crvenkasta, a ponekogaŃ se zabeleŃuva i na gornata strana na listot. Najĉesto taa e prisutna na izvitkanite kraiŃta na listot, a mnogu retko i na lisnite drŃki. Vo leata obolenite listovi se raspoznavaat tokmu po tipiĉnoto zavitkuvawe kon opaĉinata na listot. _-----

**OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŃETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŃETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com